

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за железничка инфраструктура

T_ТРАНС.ЖИ.2_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за животна средина, енергетика и транспорт	
1.3	Лице за контакт
Бранко Хиниќ	
1.4	Звање на лицето за контакт
Раководител на одделение	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
branko.hinic@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295-753	
1.8	Факс
+389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
21/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
21/05/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
21/05/2025	

Државен завод за статистика

3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Податоци за: должина на железничка пруга, должина на колосеци (електрифицирани и неелектрифицирани), број на линии (електрифицирани и неелектрифицирани), број на колосеци, ширина на колосекот, број на железнички станици, број на незгоди во железница (загинати и повредени).	
3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејности, НКД Рев.2 Номенклатура на територијалните единици за статистика, НТЕС	
3.3	Опфат на сектор/и
Сектор Н/Ж - Транспорт и складирање класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Пруга претставува линија на комуникација составена од шини наменети исклучиво за движење на железничките превозни средства. Железничка мрежа претставува должина на сите пруги во една област. Овде се исклучуваат продолжетеците на патот, пругите кои се екористат исклучиво за туристичките измени во текот на сезоната, како и пругите конструирани само за потребите на рудниците, шумите или други индустриски и земјоделски активности. Колосек е спој на шини по којшто можат да се движат железничките превозни средства.	
3.5	Статистичка единица
Деловни субјекти	
3.6	Статистичка популација
Сите деловни субјекти (претпријатија) кои припаѓаат на секторот Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
3.8	Временска покриеност
Од 1956 година наваму.	
3.9	Базен период
Не е применливо.	

4	Единица на мерење
Километри.	
5	Референтен период
Календарска година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/) ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА Речник за статистики на транспорт, ITF/Eurostat/UNECE, 2009	
6.2	Споделување на податоци
Не е применливо.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/) .	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf), индивидуалните податоци не се објавуваат.	

8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување кој се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
Календар на објавување (https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#)	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
Не е применливо.	
10.2	Публикации
Статистички годишник (линк: https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#)	
10.3	Онлајн база на податоци
Транспорт и комуникации https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/ Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 30	

10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrzhuvachki-feli/)	
10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошко објаснување, национално, http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSooop.aspx?id=72&rbrObl=24	
10.7	Документација за квалитетот
Извештаи за квалитет се подготвуваат и доставуваат до ЕУРОСТАТ.	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците за прометот на железничките станици се користат од Владата, локалната самоуправа и бизнис заедницата. Деловните субјекти и други корисници ги користат	

податоците за прометот на железничките станици како показатели за креирање на нивните деловни политики.

Надворешните корисници ги користат: индикаторите за прометот на железничките станици за следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на инфраструктурата и транспортот во земјата.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

Не постојат европски методолошки стандарди за оваа област.

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

13.2 Примерочни грешки

Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).

13.3 Непримерочни грешки

Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод. Грешки во обработката: Внесот на податоците се правеше во однапред подготвена апликација за внес. Во процесот на внесување на податоците се применуваа автоматски контроли, и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршувањето на внесот. При појава на некои поголеми недостатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци. Грешки во неодговорот: Стапката на неодговор изнесува 0%.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

T+180 денови.

14.2 Точност

Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.

15 Кохерентност и споредливост

15.1 Географска споредливост

Податоците се произведуваат на национално ниво и е обезбедена споредливост со други држави.

15.2	Временска споредливост
Временска серија од 1956 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 68.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на транспорт. Кохерентноста со другите областите не е обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .)	
17.2	Практика за ревизија на податоците
не се врши ревизија на податоците.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Годишен извештај за железничката инфраструктура“ (ТРАНС.ЖИ. 21) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот Н/Ж-Транспорт и складирање, класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците од истражувањето се со целосен опфат, се прибираат со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Годишен извештај за железничката инфраструктура“ (ТРАНС.ЖИ.2). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна Т+90 денови.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши и	

на готовите податоци пред нивното објавување.

18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, со вградени on-line контроли. Пресметка: Излезните податоци се дефинирани во апликацијата.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар
A.1	Анекси